

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel, (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595

BESLUT

Ärendenummer

MPN-05-19

Beslutsdatum

16.05.2006

Postningsdag

16.05.2006

Sökanden

Carl Rundberg Ab
Önningebyvägen 587
22140 Mariehamn

Ärende

Ansökan avser ny handläggning av miljötillstånd MPN-02-19/10.06.2003 för Carl Rundberg Ab. Miljötillståndet gäller för sanering av förorenad mark i anslutning till såg- och träförädlingsverksamhet vid gamla impregneringsanläggningen i Önningeby, Jomala.

Den i ansökan avsedde verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § LL (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddslagen),
- 1 §, samt bilaga 1, punkt 2.d LF (2000:35) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddsförordningen),
- 6 kap, 18 § Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen)

Ålands förvaltningsdomstol har upphävt miljöprövningsnämndens beslut till de delar det överklagats och återförvisat ärendet till Ålands miljöprövningsnämnd för ny handläggning.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen Carl Rundberg Ab, miljötillstånd för sanering av förorenad mark i anslutning till såg- och träförädlingsverksamhet vid gamla impregneringsanläggningen inom fastigheten Lugnet Rnr 10:24 i Önningeby, Jomala.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättningsskyldighet enligt 7 kap, 8 § vattenlagen. Nämnden konstaterar att i tillståndet givna tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Tillståndet gäller till och med 31.12.2009. Inkommer ansökan om förnyat tillstånd till miljöprövningsnämnden innan 30.06.2009 gäller dock tillståndet tills dess att beslut om ansökan om förnyat tillstånd vunnit laga kraft.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25-26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 §, 6 kap. 28 § vattenlagen.

1. Planeringen och utförandet av saneringsarbetet skall göras så att miljöförorening i omgivningen förhindras och så att minsta möjliga störning vid närliggande bebyggelse uppstår.
2. Saneringsarbetet får utföras helgfria vardagar mellan klockan 7.00-22.00 samt helgfria lördagar mellan 07.00-20.00. Arbetet får dock pågå endast till 20.00 vardag före helg.
3. En skriftlig och detaljerad arbetsbeskrivning över saneringsprojektet skall inlämnas och godkännas av tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsregering, före saneringen får inledas.

Arbetsbeskrivningen skall åtminstone innehålla:

- Tidpunkt för inledande av praktiskt arbete samt datum då massorna är bortförda.
 - Analyssvar av relevant provtagning över bl.a. bakgrundshalter på området, representativt antal prov över ytjordens föroreningar i saneringsområdet och stickprovsanalys av dioxinförekomst mätt som TCDD/F-ekvivalenter, pH-värde och TS-halt i samtliga prov samt presentera åtgärdsplan utgående från dessa och åtgärdskraven i detta beslut.
 - Uppgifter om anlitate entreprenörer samt meddelande om ansvariga personer för övervakning av saneringen, utförandet och transporter.
 - Uppgifter om samt kopior av kontrakt och tillstånd för behandlingsföretag eller deponier som mottar de förorenade massorna.
4. Förorenade jordmassor skall föras till en godkänd behandlingsanläggning eller deponi som har myndigheternas tillstånd att ta emot och behandla ifrågavarande typ av avfall. Mottagande anläggnings tillstånd specificerar de krav och direktiv som ska följas för behandling eller deponering.

5. Alla jordmassor som enligt saneringsplan och åtgärdsplanen är förorenade ska omsorgsfullt avlägsnas och behandlas enligt åtgärdskraven. Tillståndsinnehavaren ansvarar för att nedanstående gränsvärden för saneringen inte överskrids:

Ämne	Gränsvärde för sanering mg/kg TS
Arsenik	50
Koppar	400
Krom tot	400
Dioxin 2,3,7,8-TCDD/F-ekvivalent	0,0005

6. Större stenmaterial kan behandlas skilt från annat material om det inte varit i kontakt med finare förorenat material. Olika typer av massor skall hindras från att blandas.
7. Avfallshanteringen skall följa kommunens renhållningsplan, landskapslag (1998:91) om renhållning och skötas så att miljöförorening förhindras.
8. Under saneringens gång skall tillståndshavaren utföra undersökningar av markens koncentration av förorening samt av den förorenade markens utsträckning och djup. Oregelbundna intervall med stickprov ska tas från botten av schaktområdet och schaktväggar beroende på jordmassornas beskaffenhet i jordschaktet så att antalet prov blir representativt i förhållande till storleken på saneringsområdet. Vid analys kan för ändamålet avsedda fältnätare och fälttester användas. Dock skall för verifikation minst 10 % av proven analyseras i ett av myndigheterna godkänt laboratorium.

På massor som transporteras bort från platsen skall prov tas och analyseras i intervall på högst 50 m³, varav minst 10 % av provresultaten skall verifieras på samma vis som ovan. Alla prov skall tas så att de så väl som möjligt representerar föroreningen på platsen.

9. För att definiera saneringsavslut skall avgränsning av förorenade massor ske genom provtagning i schaktväggen och schaktbotten. I övergångszonerna bör föroreningshalterna i ett prov understiga saneringsgränsvärdena i punkt 5 med 90 % konfidensgrad. Upplagring av uppgrävda förorenade jordmassor på området får endast ske övertäckt och på tätt underlag alternativt i slutna containrar under saneringsarbetet fram till meddelat datum. Damning och vatteninträning skall förhindras.
10. Om de förorenade området är större, jorden innehåller andra skadliga ämnen eller skadliga ämnen i högre koncentrationer än tillståndshavaren förutsett i saneringsplanen skall tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering omedelbart kontaktas.

En skriftlig redogörelse över föroreningens spridning, de förorenade massornas mängd samt hur massorna kommer att behandlas skall omgående inlämnas till

tillsynsmyndigheten, som kan vidta nödvändiga åtgärder för att minska miljöförorening och vid behov stoppa saneringen.

11. Allt uppgrävt vatten under saneringens gång skall analyseras. Ifall halterna överstiger följande kvalitetskrav; arsenik 10 µg/l, krom 50 µg/l, koppar 2 mg/l och klorfenoler totalt 10 µg/l, ska vattnet minst genomgå rening på plats, t.ex. med kolfilter. Det reade vattnet får återinfiltreras i marken, när halterna understiger kvalitetskraven.
12. Myndigheterna kan efter behandlingen av vattnet ålägga tillståndshavaren att gräva bort ytjorden vid utsläppspunkten i området om den förorenats så att gränsvärdena överskrids.
13. Området skall vara ingärdat under saneringens gång eller obehörigas tillträde till arbetsplatsen hindras på annat sätt. Arbetsplatsen skall även förses med skyltar som informerar om avlägsnandet av förorenad jord.
14. Det utschaktade området skall tillföras rena jordmassor, som innehåller finkornig substans men inte är tjälskjutande, och sluttäckas med täckande material som förhindrar vattengenomströmning. För detta ändamål godkänns asfalt med en porvolym om 3 % eller liknande material med samma verifierade effekt att förhindra vatten att genomtränga ner i marken.
15. Tillståndshavaren skall föra bok över saneringens gång där åtminstone datum, provtagning, analysresultat, uppgrävda massors typ och mängd samt deras destination antecknas. Dokumentationen skall finnas på plats och kunna uppvisas för övervakande myndighet.
16. Tillståndshavaren skall senast två månader efter att saneringen eller saneringsetapp slutförts tillstålla Ålands landskapsregering en rapport över arbetet innehållande åtminstone ett sammandrag över provtagningsresultat, mängd och typ av borttransporterade och behandlade massor, deras destination samt en uppdaterad situationsplan över var och i vilka halter förorening funnits på området. I rapporten skall även framgå eventuella problem som uppstått under saneringen och hur dessa åtgärdats samt om förorening finns kvar i området och i så fall i vilken utsträckning.

Miljöberättelse och miljökonsekvensbedömning

Den information som enligt 5 § LF (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar skall ingå i en sådan miljöberättelse som enligt 2 § samma förordning skall utföras till underlag för detta beslut finns i beslutstexten.

Beslutsmotiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även beaktat landskapslag (1998:82) om naturvård och vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Miljöprövningsnämnden finner, med beaktande av i tillståndet givna villkor, att

förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen är uppfyllda och beviljar därmed Carl Rundberg Ab tillstånd för sanering av förorenad mark i anslutning till såg- och träförädlingsverksamhet vid gamla impregneringsanläggningen i Önningeby, Jomala.

På området har bedrivits verksamhet med behandling av trävaror, där användning av träskyddskemikalier lett till förorening av mark och vatten. Tidigare har inte verksamheten krävt tillstånd men med dagens kunskap om de ämnen som förekommer och kan spridas i naturen krävs tillstånd och utsläpp skall i möjligaste mån förhindras. Verksamheten är avslutad men skyldigheten hos verksamhetsutövaren att vidta utredning, hindra förorening samt kontrollera verksamhetens konsekvenser kvarstår.

Miljöprövningsnämnden finner att efter saneringsåtgärderna kommer största delen av källan till de skadliga ämnena som funnits i marken att vara borta och infiltrering i marken genom regnets upplösande verkan kommer att vara förhindrad genom ytbeläggning. Eftersom det inte konstaterats strömma ut skadliga halter från området under rådande förhållande kommer de låga halter som blir kvar i jorden på området efter saneringen inte att utgöra någon risk för människor eller miljö.

Miljöprövningsnämnden finner med beaktande av syftet i 1 kap. 1 § vattenlagen och förutsättningarna i 4 kap. 1, 3 och 4 §§ vattenlagen, att Carl Rundberg Ab:s saneringsverksamhet innebär en miljöförbättrande åtgärd på platsen. En kortsiktig förhöjning av skadliga ämnen i grundvattnet kan uppstå, men nämnden konstaterar att nyttan klart överväger skadan med företaget.

Ålands landskapsregering har inte fastslagit rikt- eller gränsvärden för sanering av förorenad mark och vatten. Miljöprövningsnämnden konstaterar dock att Carl Rundberg Ab utfört en fördjupad riskbedömning på området ifråga och saneringsgränserna som föreslagits utgår från den fördjupade riskbedömningen och SAMASE rikt- och gränsvärden som används i Finland. Då områdets framtida användningsområde huvudsakligen är fortsatt sågverksamhet har dessa värden bedömts som gräns för den acceptabla resthalten samtidigt som gränsvärden innebär att området saneras i tillräckligt hög grad för att inte föroreningshalter som riskerar att spridas i miljön återstår på platsen.

Direkta utsläpp av grundvattenfarliga ämnen till grundvattnet är förbjudna och miljöprövningsnämnden konstaterar att det är skäligt att begränsa utsläppen av de uppgivna ämnena i villkor 11. Med stöd av 4 kap. 8 § vattenlagen skall allt uppgrävt vatten som överstiger kvalitetskraven, minst genomgå rening på plats till de gränsvärden som givits, för att skydda grundvattnet.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att ovan ställda villkor, vilka ges med stöd av 25-26 §§ i miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen, utgör ett sådant skydd att verksamheten uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 22 § miljöskyddslagen. Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget omöjliggörs.

Sökanden har i det material som inkommit till nämnden rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt

sätt. Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 52 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Tillämpade lagrum

- Landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd: 1, 3-7,9 , 11, 13, 22-26, 28 och 52 §§
- Landskapsförordningen (2001:35) om miljöskydd och miljötillstånd: 1 §, Bilaga 1 pkt 2d
- Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland: 1 kap. 1 § och 3 §, 4 kap. 1-5 §§, 7-8 §§ , 5 kap. 2 § och 4 §, 6 kap. 4-5 §§, 23 § och 28§, 7 kap. 4, 6 och 8 §§
- Landskapsförordning (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar: 5 §
- Landskapslag (1997:65) om Ålands miljöprövningsnämnd

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs ingen avgift.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning
3. Situationsplan över provtagningsplatserna och provtagningsdjup på sågområdet i Önningeby

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljöprövningsnämnds ärendeakt.

Lars Janlöv
Ordförande

Mats Westman
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 30.03.2005

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 3-24.4.2006 på Jomala samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i tidningen Nya Åland 31.03.2006. I kungörelsen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under kungörelsetiden.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Jomala kommun
- Ålands landskapsregering

Förklaring

Förklaring har inte begärts av sökanden då inte några yttranden inkommit under kungörelsetiden.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Jomala kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

BESVÄRSANVISNING

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå:

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16
Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265